

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/119/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4312217002
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madaraszová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2015:4312217002.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sone Zmekovej a JUDr. Sidónie Sládečkovej, v právnej veci navrhovateľa: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, proti odporkyni: Slovenská republika a v jej mene konajúce Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Bratislava, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 8. októbra 2013 č. k. 7C/75/2013-44, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
Odporkyni nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáhal zaplatenia sumy 125,- eur ako náhrady škody a sumy 440,-eur ako nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom pod sp. zn. 15Er/66/2010. Odporcovi náhradu trov konania nepriznal.

Rozhodnutie po právnej stránke odôvodnil ust. § 4 ods. 1 písm. a/ bod 1, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1-3 a § 19 ods. 1, 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 9 ods. 1, 2, § 16 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení v čase začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, § 41 ods. 1, § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len "Exekučný poriadok"), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení platnom v čase do 31.05.2010. Vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorým mal za preukázané, že v exekučnom konaní vedenom na Okresnom súde Levice pod sp.zn. 15Er/66/2010 podal súdny exekútor súdu dňa 28.04.2010 žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie spolu s návrhom na vykonanie exekúcie a dňa 13.10.2010 súd prvého stupňa udelil poverenie na vykonanie exekúcie. Súd prvého stupňa tak vykonaným dokazovaním zistil, že žiadosť o udelenie poverenia bola Okresnému súdu Levice (ďalej len exekučný súd) doručená 28.4.2010 a súd rozhodol o tejto žiadosti 13.10.2010, keď udelil poverenie, teda nerozhodol v lehote 15 dní od podania žiadosti o udelenie poverenia, pričom sa však omeškal v rozsahu 161 dní. Súd prvého stupňa skúmal dôvodnosť návrhu navrhovateľa z pohľadu ním tvrdeného nesprávneho úradného postupu, ktorý navrhovateľ vzhľadom na to, že k vydaniu poverenia nedošlo v zákonnej 15-dňovej lehote, resp. lehote primeranej, z akého dôvodu a či navrhovateľovi vznikla škoda. Podľa názoru súdu prvého stupňa exekučný súd rozhodol po zákonom stanovenej lehote nie z dôvodu, že by nepristupoval zodpovedne k plneniu svojich zákonných povinností, ale z objektívne daného stavu a neúmerneho

množstva práce. V tejto súvislosti dodal, že škoda nemôže byť uplatnená v nejakej paušálnej čiastke, ale musí byť preukázaná, že práve pre nesprávny úradný postup došlo k výške škody, ktorá musí byť vyčíslená presne a musí byť preukázaná aj príčinná súvislosť, čo však navrhovateľ nepreukázal a ku škode neprodukoval ani žiadne dôkazy. Škodu charakterizuje v hypotetickej rovine a poukazuje na zvýšené pracovný výkony zamestnancov v súvislosti a podávaním sťažností a urgencií. Pokiaľ išlo o nárok navrhovateľa na nemajetkovú ujmu, uplatnený navrhovateľom v tomto konaní, konštatoval, že nemajetková ujma nezávisí automaticky, len od konštatovania nedodržania zákonnej lehoty, ale aj od okolností, ktoré sú v tejto veci odôvodnení konštatované a na základe ktorých súd nevidel dôvod pre finančnú satisfakciu vo forme nemajetkovej ujmy. Podľa súdu sa navrhovateľ snaží predmetným podaním eliminovať po finančnej stránke svoje nesprávne obchodnoprávne rozhodnutia vo svojej podnikateľskej aktivite. O žiadosti o udelenie poverenie súdnemu exekútorovi bolo rozhodnuté a na jeho základe je vykonávaná exekúcia. Konštatovať, že vo veci išlo o prietah nie je všeobecný súd v tomto konaní oprávnený. Žiadne konanie, v ktorom by boli zistené prietahy v konaní, sa nevedlo, nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Vzhľadom na to, že navrhovateľ nepreukázal ani vznik škody, ani spojitosť s príp. nedodržaním zákonnej lehoty na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia, súd prvého stupňa návrh v plnom rozsahu ako nedôvodne podaný zamietol. Zároveň zamietol návrh navrhovateľa na doplnenie dokazovania-výčkanie na vyhotovenie znaleckého posudku na základe jeho zadania, pretože znalecký posudok sa má zaoberať výškou škody, avšak súd mal však za to, že v tomto prípade navrhovateľovi žiadna škoda nevznikla. Pokiaľ išlo o námietku premlčania vznesenú odporcom, súd prvého stupňa túto nepovažoval za dôvodnú. Poverenie bolo súdnemu exekútorovi doručené dňa 18.10.2010, a za predpokladu, že oprávnený spolupracuje so súdnym exekútorom, mal súd za to, že oprávnený sa o tejto skutočnosti mohol dozvedieť v nasledujúci deň, kedy mu začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota a keďže navrhovateľ (v exekučnom konaní oprávnený) podal žiadosť o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody u odporcu dňa 23.4.2012, neuplynula mu lehota 3 rokov, súd preto nepovažoval nárok navrhovateľa za premlčaný. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 OSP tak, že odporcovi, ktorý mal vo veci úspech, nepriznal náhradu trov konania, keďže žiadne nešpecifikoval v zákonom stanovenej lehote a z obsahu spisu je zrejmé, že mu žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V dôvodoch uviedol, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a postupom súdu účastníkovi konania bola odňatá možnosť konať pred súdom. Namietal, že súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na základe a s použitím novej právnej úpravy obsiahnutej v ust. § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá sa stala súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a teda po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, hoci pri svojom rozhodovaní bol viazaný ust. § 9 ods. 1 v znení zák. č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zák. č. 412/2012 Z.z.. Svojím rozhodnutím de iure a de facto tak aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Vytýkal tiež, že odôvodnenie o zániku nároku na náhradu uplatnenej škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom založil na nedôveryhodnosti údajov, čo platné právo nepozná. V tejto súvislosti poukázal na to, že nemal k dispozícii súdny spis exekučného súdu, a preto mohol niektoré skutočnosti len usudzovať podľa sekundárnych prejavov, ktoré mal v realite, z ktorého dôvodu ako dôkaz označil aj exekučný spis a žiadal použiť v ňom obsiahnuté listiny. Samotná nedôveryhodnosť údajov však nič nemôže zmeniť na tom, že zo strany štátneho orgánu došlo k nesprávnemu úradnému postupu, keď rozhodnutie nebolo vydané v zákonom ustanovenej lehote. Namietal, že súd prvého stupňa vôbec nevysvetlil svoj názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, i napriek tomu, že zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty a za situácie, že exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie totiž nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len súdu exekučného. Ďalej argumentoval, že súdu nepatrí polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami a jeho povinnosťou je aplikovať platné právo a jeho úvahy negujú stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory ako napr. rozsah nevybavenej súdnej agendy, nárast ekonomickej trestnej činnosti atď. Rovnako tak Dohovor zaväzuje zmluvné štáty, aby organizovali svoj právny poriadok spôsobom vyhovujúcim požiadavkám čl. 6 ods. 1, ktorý zahŕňa aj právo na rozhodnutie veci v primeranej lehote a pokiaľ súd a ani samotný

štát neprijal žiadne opatrenia na riešenie vzniknutej kritickej situácie, tento nedostatok mu nemôže byť dávaný za vinu. Za prejav nesústredenej činnosti súdu prvého stupňa označil jeho presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom v súvislosti s výsledkom konania, nakoľko vyhodnocoval skutočnosti, ktoré s predmetom konania nesúviseli.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania (§ 201 a § 204 OSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) a viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1 OSP), prejednal vec podľa § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania, s verejným vyhlásením rozsudku pri splnení si povinnosti upravenej v ust. § 156 ods. 3 OSP a po prejednaní veci dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa je treba ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdiť.

Predmetom tohto konania je návrh navrhovateľa, ktorým sa voči odporcovi domáha zaplata sumy 125 eur z titulu náhrady škody a sumy 440 eur z titulu nemajetkovej ujmy podľa zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci vzniknutých mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Levice v exekučnom konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 15Er/66/2010, ktorý videl v nevydaní rozhodnutia o poverení v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote, pretože k rozhodnutiu o poverení došlo až dňa 13.10.2010 s omeškaním viac ako 8 mesiacov.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom do 31.12.2012, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

Zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov je osobitným zákonom, ktorý upravuje podmienky a spôsob náhrady škody, ktorá vznikla pri výkone verejnej moci. Na to, aby štát zodpovedal za škodu spôsobenú orgánom vykonávajúcim verejnú moc, musia byť splnené podmienky zodpovednosti za škodu podľa tohto zákona. Základnou podmienkou zodpovednosti štátu je, aby škoda bola spôsobená pri výkone verejnej moci orgánom, ktorý vykonáva verejnú moc niektorým zo spôsobov v zákone špecifikovaným, druhým predpokladom je vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a treťou podmienkou je, aby medzi konaním, ktoré viedlo k vzniku škody a samotnou škodou, bola daná priama príčinná súvislosť. Dôkazné bremeno na preukázanie splnenia týchto podmienok znáša poškodený a ak preukáže ich splnenie, štát sa svojej zodpovednosti zbaviť nemôže, keďže zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci, má charakter objektívnej zodpovednosti bez ohľadu na zavinenie. Z hľadiska spôsobu, akým bola škoda spôsobená, zákon rozlišuje základné dva okruhy zodpovednosti za škodu a to zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím (§ 5 a § 6) a zodpovednosť za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom (§ 9). I keď zákon explicitne nedefinuje pojem "nesprávny úradný postup", vo všeobecnosti za takýto možno považovať porušenie pravidiel predpísaných právnymi normami pre konanie štátneho orgánu pri jeho činnosti súvisiacej s výkonom verejnej moci, ktorý sa dotýka individuálnych práv a povinností účastníkov daného konania. Z ust. § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003/ Z.z. vyplýva, že za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť takéhoto orgánu, zbytočné prietahy v konaní, ako aj iný nezákonný zásah do práv a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb. Rozhodovanie o náhrade škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je závislé od posúdenia príčinnej súvislosti medzi týmto postupom a vzniknutou škodou ako jedným z rozhodujúcich predpokladov pre vznik škody. Pôjde teda najmä o objasnenie príčin, ktoré viedli k určitému výsledku a o starostlivé zváženie všetkých príčinných súvislostí. Z hľadiska objektívnej zodpovednosti štátu ide o vzťah príčinnej súvislosti vtedy, ak škoda vznikla následkom škodovej udalosti, a preto nesprávny postup orgánu štátu musí byť vždy so vznikom škody vo vzťahu príčiny a následku.

Podľa navrhovateľa postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 8 mesiacov), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní. Z dôvodu takéhoto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu škody predstavujúci ním účelne vynaložené náklady spojené so správou a vymáhaním pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu. Náhradu uplatňovanej škody vyčíslil na sumu 125,- eur predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Majetková škoda pozostávala zo sumy 70 eur vynaloženej na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému, zo sumy 40 eur na udržiavanie a správu informačného systému a zo sumy 15 eur na administratívne spracovanie textov urgencií adresovaných exekučnému súdu, na publikačné výdaje spojené s vyhotovením urgencií, na poštové a telekomunikačné výdaje spojené s urgovaním a kontrolou stavu konania na exekučnom súde, t.j. celkovo škoda predstavuje sumu 125 eur. Zároveň si navrhovateľ uplatnil i náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 440 eur za celých 8 mesiacov, za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, za porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaný zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a vyvolanie rizík ohrozujúcich konečné vymoženie pohľadávky (spôsobené v priamej príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom exekučného súdu). Poškodený uskutočnil výpočet nároku alikvotným pomerom 55 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to práve na základe aplikácie vyššie uvedenej doktríny ústavného súdu teda 660,- eur za rok: 12 mesiacov v roku = 55 eur za mesiac.

Odvolačný súd v súlade s vyššie uvedenými právnymi závermi v dôsledku podaného odvolania taktiež preskúmal, či v tomto prípade boli naplnené podmienky vzniku zodpovednostného právneho vzťahu štátu vo vzťahu k navrhovateľovi, pričom z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu Levice sp. zn. 15Er/66/2010 odvolačný súd zistil, exekučnému súdu bola dňa 28.04.2010 doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, na návrh oprávneného Pohotovosť, s.r.o., proti povinnej R. P., o vymoženie sumy 1.139,18 eura s príslušenstvom na základe exekučného titulu, ktorým bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu zo dňa 03.12.2009 sp. zn. SR 20021/09. Exekučný súd vyzval dňa 03.05.2010 oprávneného cestou súdneho exekútora na predloženie zmluvy o úvere. Dňa 10.05.2010 súdny exekútor oznámil exekučnému súdu, že nevyzval oprávneného na predloženie zmluvy o úvere, pretože oprávnený sa rozhodol, že súdu túto zmluvu predkladať nebude. Dňa 14.06.2010 exekučný súd vyzval oprávneného na preloženie zmluvy o úvere, ktorá bola podkladom pre vydanie rozhodcovského rozsudku. Dňa 23.09.2010 oprávnený doručil exekučnému súdu zmluvu o úvere. Následne exekučný súd dňa 13.10.2010 vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. 5402 070630, ktoré bolo doručené exekútorovi dňa 18.10.2010. Podľa navrhovateľa takýto postup exekučného súdu vykazuje znaky nesprávneho úradného postupu, keď k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po uplynutí zákonnej 15-dňovej lehoty a s takým časovým oneskorením (viac ako 8 mesiacov), ktoré je potrebné s ohľadom na právnu zložitosť veci a potrebu spolupráce s účastníkmi konania hodnotiť ako prieťahy v konaní.

Pre posúdenie toho, či došlo k vydaniu, resp. nevydaniu rozhodnutia exekučného súdu v zákonom ustanovenej lehote, je podstatné znenie ust. § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. v znení účinnom do 31.05.2010, teda v čase začatia exekučného konania (ďalej len "Exekučný poriadok").

Podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom do 15 dní od doručenia žiadosti poverení exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť na vykonanie exekúcie zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

Podľa § 41 ods. 1 Exekučného poriadku exekučným titulom je vykonateľné rozhodnutie súdu, ak priznáva právo, zaväzuje k povinnosti alebo postihuje majetok.

V zmysle § 41 ods. 2 Exekučného poriadku, podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu, okrem iného aj na podklade notárskych zápisníc, ktoré obsahujú právny záväzok a v ktorých je vyznačená oprávnená osoba a povinná osoba, právny dôvod, predmet a čas plnenia, ak povinná osoba v notárskej zápisnici s vykonateľnosťou súhlasila (písm. c/), vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených (písm. d/) a iných vykonateľných rozhodnutí a schválených zmierov, ktorých výkon pripúšťa zákon (písm. i/).

Vychádzajúc z vyššie cit. zák. ustanovení za situácie, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, ktorý podľa na vec dopadajúcej platnej úpravy, bolo potrebné považovať za exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. i/ Exekučného poriadku, sa na vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre exekučný súd vzťahovala 15-dňová lehota od doručenia žiadosti exekútora. S ohľadom na zhora uvedené skutkové zistenia v predmetnej exekučnej veci táto lehota dodržaná nebola a k vydaniu poverenia exekučným súdom došlo až po uplynutí 15 dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

I napriek tomuto zisteniu, odvolací súd zastáva názor, že v sporom dotknutom exekučnom konaní neboli preukázané navrhovateľom avizované zbytočné prieťahy, ktoré tvrdenie podliehalo prieskumnej činnosti súdu z hľadiska platnej právnej úpravy § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. v čase vzniku zodpovednostného vzťahu, na čo odvolateľ dôvodne poukazuje. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti, aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Právo každého na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu, zakotvuje i čl. 6 ods. 1 prvej vety Dohovoru. V tomto smere rozsiahla rozhodovacia prax ústavného súdu ustálila, že pri rozhodovaní, či vo veci došlo k prieťahom v konaní, sa zohľadňujú tri kritériá, ktorými sú: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka konania a spôsob, akým súd v konaní postupoval. Hodnotiac postup exekučného súdu z hľadiska týchto kritérií je významné, ako už bolo uvedené, že žiadosť súdneho exekútora bola doručená exekučnému súdu dňa 28.04.2010 a exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok zaväzujúci povinnú na plnenie z titulu spotrebiteľskej úverovej zmluvy, pričom exekučný súd dňa 03.05.2010 vyzval súdneho exekútora a dňa 04.06.2010 oprávneného na doručenie zmluvy o úvere, na základe ktorej bol vydaný rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu, pričom oprávnený dokumenty doručil exekučnému súdu dňa 23.09.2010. V nadväznosti na to exekučný súd viazaný ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, zvýrazňujúcim zodpovednosť exekučného súdu za vydanie poverenia ako výsledku náležitého preskúmania, okrem iného i exekučného titulu a následne 13.10.2010 vydal poverenie pre exekútora na vykonanie exekúcie. V postupe exekučného súdu s ohľadom na okolnosti danej veci preto nemožno vzhliadnuť zbytočné prieťahy. Aj podľa názoru odvolacieho súdu súd prvého stupňa síce rozhodol po uplynutí zákonnom stanovenej lehoty nie z dôvodu, že by nepristupoval zodpovedne k plneniu svojich zákonných povinností, ale z objektívne daného stavu a neúmerného množstva práce, najmä pokiaľ navrhovateľ, ktorý podával návrhy na vykonanie exekúcie v rádovo desaťtisícoch obdobných vecí. Tento záver je súladný i s konštantnou judikatúrou Ústavného súdu SR, podľa ktorej pri posúdení, či došlo alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky sa síce prihliada na lehoty, ktoré sú uvedené v ústave alebo v zákone, ale ich nedodržanie sa automaticky nepovažuje za porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci. Pojem "zbytočné prieťahy" je autonómny a nemožno ho vykladať a aplikovať len s ohľadom na lehoty uvedené v zákone. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR (porovnaj II. ÚS 64/97, I. ÚS 63/00, I. ÚS 16/02).

Samotné zistenie, že k vydaniu poverenia na vykonanie exekúcie exekučným súdom došlo po uplynutí zákonnej lehoty, však ešte samo o sebe nezakladá zodpovednosť štátu podľa zák. č. 514/2003 Z.z.. Podľa zhora podaného výkladu odvolacieho súdu, musia byť totiž splnené i ďalšie dva predpoklady, a to: vznik škody alebo nemajetkovej ujmy a priama príčinná súvislosť medzi konaním exekučného súdu a samotnou škodou, resp. nemajetkovou ujmov, na preukázanie ktorých predpokladov zaťažuje dôkazné bremeno práve navrhovateľa. V danom prípade si navrhovateľ svoju dôkaznú povinnosť nesplnil a nepreukázal splnenie týchto zákonných predpokladov. Ním predkladané tvrdenia o vzniku škody vo výške 125 eur, predstavujúce náhradu účelne vynaložených nákladov spojených

s činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím exekučného súdu o tejto žiadosti, odvolací súd považuje za zavádzajúce. Vychádzajúc z elementárnej logiky veci totiž navrhovateľ ako právnická osoba, ktorej náplňou činnosti, ako je všeobecne známe, je práve vymáhanie pohľadávok, nesporne na zabezpečenie svojej bezporuchovej činnosti musí viesť databázu vymáhaných pohľadávok prostredníctvom informačného systému až do ich vymoženia, prípadne zániku iným spôsobom a to aj v dobe, keď už exekútor je poverený vykonaním exekúcie. Pracovné výkony zamestnancov v súvislosti so správou týchto pohľadávok, administratívnymi prácami, udržiavaním informačného systému, atď. tak nepredstavujú zmenšenie majetku navrhovateľa v čase nerozhodnutia súdu o žiadosti exekútora. Za danej situácie niet tak príčinnej súvislosti medzi konaním exekučného súdu a navrhovateľom tvrdenou škodou. Rovnako tak i vznikom nemajetkovej ujmy na strane navrhovateľa z ním predkladaných dôvodov, ktoré navyše bez ponúknutia dôkazu o tom sú len v rovine teoretických úvah.

Záverom odvolací súd konštatuje, že hoci navrhovateľ ani nekonkretizoval svoj odvolací dôvod a postup prvostupňového súdu v konaní, ktorým malo dôjsť k odňatiu mu možnosti konať pred súdom, odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, takúto vadu konania podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP nezistil.

K dôvodom odvolania odvolací súd dodáva, že pokiaľ ide o námietke týkajúcej sa inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. (ďalší dôvod odvolania) odvolací súd uvádza, že súd prvého stupňa v napadnutom rozhodnutí citoval ustanovenie § 9 ods. 2 v znení účinnom ku dňu začatia tohto konania a podania návrhu na vydanie poverenia, teda ustanovenie § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. citoval v správnom znení, ktoré na danú vec aplikoval a preto je táto námietka navrhovateľa nedôvodná. Nedošlo teda k interpretácii hmotného práva platného v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu, ako uvádza navrhovateľ v odvolaní, a teda nebol ani aplikovaný princíp priamej retroaktivity.

K trvaníu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v uvedenej lehote, nemohlo dôjsť z jeho strany k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora v primeranej lehote, pričom aj v zmysle stanoviska Ústavného súdu SR samotné nedodržanie zákonom ustanovenej lehoty na rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverení na vykonanie exekúcie nie je možné považovať za porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a v primeranej lehote, ale je potrebné skúmať aj objektívne okolnosti, pre ktoré súd nemohol rozhodnúť v zákonnej lehote (nález ÚS SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012), odvolací súd dospel k záveru, že súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si navrhovateľka v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, preto nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody navrhovateľa.

Ďalej vo vzťahu k námietke, že súdu neprislúcha polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami, odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v tomto smere nepolemizoval nad dĺžkou konania. Vo vzťahu k navrhovateľom tvrdeným prieťahom konania súd prvého stupňa uviedol, že neskúmal či došlo k prieťahom v konaní a s týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje. Súd prvého stupňa v súvislosti s nárokom navrhovateľa na náhradu škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu iba preskúmal, či naozaj došlo k porušeniu zákonom stanovenej lehoty alebo nie, t.j. neposudzoval ani prieťahy v konaní ani vhodnosť dĺžky konania. Posudzoval splnenie podmienok nároku na škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., čo bola podstata návrhu navrhovateľa.

Za daných okolností tak i podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ nepreukázal, že zo strany exekučného súdu došlo k nesprávnemu úradnému postupu v zmysle § 9 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z., čím nebol naplnený základný predpoklad pre zodpovednosť odporcu za navrhovateľom v tomto konaní požadovanú náhradu škody a nemajetkovú ujmu. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 OSP tak, že v odvolacom konaní úspešnej odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže odporkyňa návrh na priznanie náhrady trov odvolacieho konania nepodala.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.